

села и недвижими имоти. Но въпрѣки това много християнски църкви и манастири запазили подаренитѣ имъ села и имоти отъ християнскитѣ владѣтели и велможи. Вукъ Ст. Караджичъ въ сръбския си рѣчникъ подъ думата „намастир“ казва, че всички по-голъми сръбски манастири, нѣкои повече, а други по-малко, имали села и земи, обаче по-късно имъ били отнети и въ негово врѣме държали още по нѣкое село, което се наричало пърняворъ. Въ Сърбия манастиритѣ плащали на спахиитѣ извѣстна опрѣдѣлена сума за себе си и за пърняворитѣ. Сръбскиятъ манастиръ Троноша до началото на миналия вѣкъ плащалъ на спахията годишно тридесетъ гроша, една ялова крава и нѣколко чифта чорапи. По-късно тази сума била увеличена до двѣстѣ и петдесетъ гроша. Въ Австрия пѣкъ манастиритѣ били сѣщински спахии. Манастирътъ Гьргетегъ въ Сръмъ, освѣнъ пърняворитѣ, ималъ и едно собствено село Нерадинъ, а манастирътъ Бездинъ въ Банатъ нѣмалъ пърняворъ, но притежавалъ собственото си село, Мунару. Новаковичъ мисли, че манастирскитѣ пърнявори, за които говори Вукъ Ст. Караджичъ, били остатъкъ отъ старитѣ проныри, които служили за манастирска стража и изпълнявали нѣкоя войнишка служба¹⁴⁰. Ние се осмѣляваме да сме на друго мнѣние и мислимъ, че пърняворитѣ били остатъкъ отъ старитѣ църковни люде. Нашето мнѣние се потвърдява още и отъ повинноститѣ и задълженията на пърняворитѣ къмъ манастиритѣ, за които ще говоримъ въ слѣдния параграфъ. Турскитѣ султани и велможи, сѣщо както и християнскитѣ владѣтели и боляри, построявали разни религиозни заведения и за подържането имъ подарявали дюкяни, гори, ниви, езера и цѣли села, които се наричали вакъфъ. Сегашниятъ бъл-

¹⁴⁰ Новаковић Ст. Глас, I, 39.